

Katre

Uluslararası İnsan Araştırmaları Dergisi
International Human Studies Journal

Sayı / Issue: 12
Yıl / Year: Aralık/Dec 2021

İSTANBUL İLİM VE KÙLTÜR VAKFI
THE ISTANBUL FOUNDATION FOR SCIENCE AND CULTURE
مؤسسة إسطنبول للثقافة والعلوم

İstanbul İlim ve Kùltür Vakfı Yayınları

ISSN: 2146-8117 e-ISSN: 2148-6220

KATRE

Uluslararası İnsan Araştırmaları Dergisi
International Human Studies Journal

Sayı: 12 (Aralık 2021)

Issue: 12 (December 2021)

İSTANBUL İLİM VE KÙLTÜR VAKFI
The Istanbul Foundation for Science and Culture
مؤسسة إسطنبول للثقافة والعلوم

EDİTÖRLER KURULU / EDITORIAL BOARD

EDİTÖR / EDITOR IN CHIEF

Ali BAKKAL - Akdeniz Üniversitesi

YÖNETİCİ EDİTÖR / MANAGING EDITOR

Nafi YALÇIN- İstanbul İlim ve Kültür Vakfı

İNGİLİZCE EDİTÖRÜ / ENGLISH PROOFREADER

Ahmet SUBAŞI - İbn Haldun Üniversitesi

TÜRKÇE EDİTÖRÜ / TURKISH PROOFREADER

Nafi YALÇIN- İstanbul İlim ve Kültür Vakfı

SAYI HAKEMLERİ / REVIEWERS OF THE ISSUE

Prof. Dr. Abdullah Ekinci (Harran Üniversitesi)

Prof. Dr. Bünyamin Duran (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Hacer Şahinalp (Mardin Artuklu Üniversitesi)

Prof. Dr. Hakan Hakeri (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)

Doç. Dr. Hüseyin Kurt (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)

Dr. Musa Hub (Araştırmacı/İngiltere)

Doç. Dr. Mustafa Said Kurşunoğlu (Samsun 19 Mayıs Üniversitesi)

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Dilek (Akdeniz Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet İpçioğlu (Necmettin Erbakan Üniversitesi)

Prof. Dr. Murat Akgündüz (Harran Üniversitesi)

Doç. Dr. Necmeddin Şeker (Maraş Sütçü İmam Üniversitesi)

Prof. Dr. Niyazi Beki (Üsküdar Üniversitesi)

Prof. Dr. Ömer Faruk Teber (Akdeniz Üniversitesi)

Prof. Dr. Sabri Eyigün (Aile ve Evlilik Danışmanı)

Doç. Dr. Şaban Karasakal (Bolu İzzet Baysal Üniversitesi)

NOT: İsimler alfabetik sıraya göre dizilmiştir.

KAPAK TASARIM /GRAPHIC DESIGN

Meryem ÖZSOY- İstanbul İlim ve Kültür Vakfı

WEB: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/katre> (MAKALE GÖNDERİMLERİ İÇİN)

E-POSTA: katre@iikv.org (İLETİŞİM İÇİN)

ADRES: KALENDERHANE MAH. DEDEEFENDİ CAD. CÜCE ÇEŞMESİ

SK. NO: 6 34134 VEFA/FATİH İSTANBUL, TÜRKİYE

TEL:+90 212 527 81 81

FAX:+90 212 527 80 80

AMAÇ VE KAPSAM

Temel amaç; insanı ve varoluşu ilgilendiren her hususta, Risale-i Nur perspektifinden açıklama ve anlamlandırma faaliyetlerinde bulunmak, eşya ve hayatla ilgili insanlığın hakikat arayışına dair muhtelif paradigmlar çerçevesinde yürütülen tartışmalara, Risale-i Nur ekseninde bilimsel katkıda bulunmaktır.

Katre'de sosyal ve beşerî bilim alanlarında yapılmış telif ve tercüme makale, metin neşri ve tercüme; sempozyum, seminer, konferans, panel gibi bilimsel etkinlik tanıtım ve değerlendirme deneysel, betimsel ve kuramsal çalışmalar; model önerileri, vb. yazılar yayınlanmaktadır.

AIMS & SCOPE

The primary aim is to explain and tackle the varying questions concerning humanity and existence via engagement with the Risale-i Nur and elaborating its perspective and worldview. Through building an alternative platform via discussions of the Risale-i Nur; the questions concerning humanity's life and existence as well as its search for truth will be conducted within this paradigm.

YAYIN KURULU/ADVISORY BOARD

Ahmet KAYACIK (Erciyes Üniversitesi), Ahmet YILDIZ (TBMM), Alaaddin BAŞAR (Emekli Öğretim Üyesi), Aref Ali NAYED (Dubai Kalam Institute), Bahri Karlı (Süleyman Demirel Üniversitesi), Bilal KUŞPINAR (Necmettin Erbakan Üniversitesi), Bülent UÇAR (Osnabruck University), Celil Abuzar (Harran Üniversitesi), Colin TURNER (Durham University, Birleşik Krallık), Cüneyt GÖKÇE (Harran Üniversitesi), David GOA (University of Alberta), Elmira AKHMETOVA (International Islamic University, Malaysia), Ensar NİŞANCI (Namık Kemal Üniversitesi), Farid ALATAS (National University of Singapore), Halil Çiçek (Yıldırım Beyazıt Üniversitesi), Hatice ARPAGUŞ (Marmara Üniversitesi), İmtiyaz YOUSUF (Assumption University), İdris ŞENGÜL (Ankara Üniversitesi), İlhan YILDIZ (Karatekin Üniversitesi), İsra YAZICIOĞLU (Saint Joseph's University), Muhammed SİROZİ (Palembang University), Murat SARICIK (Süleyman Demirel Üniversitesi), Musa Kazım Yılmaz (Emekli Öğretim Üyesi), Mustafa Baktır (Emekli Öğretim Üyesi), Mustafa TUNA (USA Duke University), M. Vehbi Şahinalp (Emekli Öğretim Üyesi), Nur Sakeenah THOMAS (UCSI University Kuala Lumpur, Malaysia), Said ÖZERVARLI (Yıldız Teknik Üniversitesi), Servet ARMAĞAN (Emekli Öğretim Üyesi), Şadi Eren (Iğdır Üniversitesi), Şener DİLEK (Emekli Öğretim Üyesi), Ubeydurrahman UBEYD (Jawaharlal Nehru Üniversitesi), Vaffi Foday SHERIFF (Usmanu Donfodiyo Üniversitesi), Vehbi KARAKAŞ (Sakarya Üniversitesi), Yunus ÇENGEL (ABD Nevada Üniversitesi)

NOT: İsimler alfabetik sıraya göre dizilmiştir.

Katre Uluslararası İnsan Araştırmaları Dergisi

Yılda iki kez yayınlanan disiplinler arası bir dergidir. Yayın dili Türkçe ve İngilizcedir. Yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergi arşivlerine www.iikv.org sitesinden ve

<https://dergipark.org.tr/katreadresinden> erişilebilir ve yayınlanan yazılar kaynak belirtilerek kullanılabilir. Dergiye yazılacak yazılar dergiye **DergiPark** sistemi üzerinden yüklenir.

İstanbul İlim ve Kültür Vakfı Adına İmtiyaz Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Said YÜCE

Baskı

İmak Ofset

Merkez Mh. Atatürk Cd. Göl Sk. No:1 Yenibosna - İstanbul

Tel: 0212 656 49 97 Sertifika No: 12531

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

EDİTÖRDEN / EDITORIAL

Ali BAKKAL.....1-2

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

1. Islam and Science: Integration of Religion and Science to Build a Second Islamic Golden Age

İslam ve Bilim: İkinci Bir İslami Altın Çağ İnşası İçin Din ve Bilimin Entegrasyonu

Süleyman OKTAR3-25

2. The Denial of African History and the Blindness of Colonial Writers on Arab and African Moslem Sources: an Appraisal from East African Sources

Arap ve Afrika İslam Kaynaklarında Sömürgeci Yazarların Körlüğü ve Afrika Tarihinin İnkârı: Doğu Afrika Kaynaklarına Göre Bir Değerlendirme

Mhando Mashaka MİKİDADY26-37

3. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Ordusu'ndaki Milis Birlikleri

Militia Units in the Ottoman Army in the First World

Adem ÖLMEZ38-50

4. Rasûlüllâh'ın Yağmur Duası İle İlgili Mucizeler

The Miracles of Holy Prophet Regarding the Prayer for Rain

Adem DÖLEK51-64

5. Said Nursî'nin Zühd Hayatı ve Zühde Bakışı

Asceticism in the Life of Said Nursi

Mesut YİĞİT65-79

6. Bir İ'câz Tefsiri: İşârâtü'l-İ'câz fî Mezânni'l-Îcâz

An I'jaz Interpretation: İşârâtü'l-İ'câz fî Mezânni'l-Îcâz

Veysel GÜLLÜCE.....80-100

7. Hayatını Risale-i Nur'a Vakfetmiş Âlim Bir Şahsiyet: Mehmet Kırkınıcı

A Scholar Who Devoted his Life to Risale-i Nur: Mehmet Kırkınıcı

Halil Ahmet KIRKKILIÇ101-130

8. Religionspädagogik bei Said Nursi

Said Nursi'ye Göre Din Pedagojisi

Cemil ŞAHİNÖZ131-145

EDİTÖRDEN/EDITORIAL

Değerli Katre Okuyucuları!

Katre Dergisi bu sayımızla birlikte altıncı yılını doldurmuş olmaktadır. Oldukça istikrarlı bir konumda olduğumuzu ve yayın hayatımıza etkin bir şekilde devam ettiğimizi belirtmek isterim. Bu sayımızda tamamı araştırma makalesi olmak üzere sekiz adet makalemiz bulunmaktadır. Bunlardan ikisi İngilizce, biri Almanca, beşi ise Türkçedir.

Doç. Dr. Süleyman OKTAR, "Islam and Science: Integration of Religion and Science to Build a Second Islamic Golden Age" başlıklı yazısında İslâm ülkelerinin bilimsel üretkenlikte önemli adımlar atmış olmalarına rağmen bu gidişle Batı'yı yakalamalarının oldukça zor olduğunu ifade etmekte; Batı'yı yakalayabilmek için, eskiden olduğu gibi Müslümanların yeni bir altın çağ inşa etmeleri gerektiğini vurgulamakta, bunun için din ve bilimin entegre edildiği bir üniversite modeline ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Tanzanya'da Morogoro Müslüman Üniversitesi Tarih Bölümü'nde Öğretim Görevlisi olarak çalışan Mhando Mashaka MİKİDADY, "The Denial of African History and the Blindness of Colonial Writers on Arab and African Moslem Sources: an Appraisal from East African Sources" başlıklı makalesinde sömürge yanlısı yazarların Arap ve İslâm kaynaklarını görmezlikten gelerek Afrikalı toplumların tarihlerini yok saydıklarını ve koca Afrika kıtasının tarihini inkâr ederek sömürülerine ilmî bir zemin hazırlamaya çalıştıkları tespitini yapmaktadır.

Prof. Dr. Adem ÖLMEZ, "Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Ordusu'ndaki Milis Birlikleri" adlı makalesinde Birinci Dünya Savaşı'nda 25-45 bin kişiden meydana gelen milis birliklerinin cephelerde istihdam edilerek vatan savunmasına ne derece önemli katkılar sağladığını incelemektedir.

Prof. Dr. Adem DÖLEK, "Yağmur Duası İle İlgili Mucizeler" başlıklı makalesinde Bediüzzaman Said Nursî'nin *Mektûbat* adlı eserinin 19. Mektub'u olan *Mu'cizât-ı Ahmediye Risâlesi*'nde Resûlullah'ın çeşitli mucizeleri arasında saydığı duası neticesinde hemen yağmurun yağmasıyla ilgili rivayetlerin kaynaklarını temel hadis kaynaklarını inceleyerek tespit etmeye çalışmıştır. Bu çalışmada A. Dölek, Nursî'nin naklettiği rivayetlerin sahih olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Dr. Öğretim Üyesi Mesut YİĞİT, “Said Nursî’nin Zühd Hayatı ve Zühde Bakışı” adlı makalesinde Bediüzzaman’ın zühde ilgili görüşlerini ortaya koymuş ve kendisinin de zühd hayatı yaşadığını vurgulamıştır.

Prof. Dr. Veysel GÜLLÜCE, “Bir İ’caz Tefsiri: İşârâtü’l-İ’câz fi Mezânni’l-Îcâz” başlıklı çalışmasında bir i’caz tefsiri örneği olarak Bediüzzaman Said Nursî’nin *İşârâtü’l-İ’câz* adlı tefsirinin bilimsel incelemesini yapmaktadır.

Prof. Dr. Halil Ahmet KIRKILIÇ, “Hayatını Risale-i Nur’a Vakfetmiş Âlim Bir Şahsiyet: Mehmet Kırkinci” adlı makalesinde Bediüzzaman’ın talebelerinden hayatını Risale-i Nur’a vakfetmiş bir âlim olan Mehmet Kırkinci Hoca’nın hayatını ve Risale-i Nur’a hizmetini inceleme konusu yapmıştır.

İlahiyatçı Araştırmacı Dr. Cemil ŞAHİNÖZ, Almanca olarak yazdığı “Religionspädagogik bei Said Nursi” başlıklı makalesinde Bediüzzaman Said Nursi’nin din pedagojisiyle ilgili görüşlerini inceleme konusu yapmıştır.

On üçüncü sayımızda buluşmak üzere...

TELİF HAKKI SÖZLEŞMESİ

1. Katre'de yayınlanan çalışmanın bilimsel ve hukuki sorumluluğu yazarına aittir.
2. Dergide yayınlanan çalışmanın bütün yayın hakları KATRE'ye aittir.
3. Yayıncının izni olmadan ticari amaçlı kısmen veya tamamen basılamaz, çoğaltılamaz ve elektronik ortama taşınamaz. Kaynak göstermek şartıyla bilimsel çalışmalarda Editörlükten izin almadan kısmen kullanılabilir.
4. Kişileri ayrıştırıcı, kin ve nefrete sürükleyici, din karşıtı söylemler ile hukuken suç kabul edilen her tür yazılar çalışmamda yer almamaktadır. Bu tür yazıların bulunması halinde tüm cezai ve hukuki yaptırımları kabul ederim.
5. Yazıların yayınlanıp yayınlanmamasından derginin Editörleri sorumludur.
6. Çalışmamın yayınlanması halinde herhangi bir telif ücreti talep etmeyeceğim.
7. Katre'ye çalışmamı göndermekle (YÜKLEMEKLE) bütün Telif Hakkı Sözleşmesini kabul etmekteyim.

YAYIN İLKELERİ

Katre'de, sosyal ve beşerî bilimler (Tarih-Kültür ve Sanat, İktisadi İdari Bilimler, Felsefe ve Dini Araştırmalar ile Eğitim) alanlarında yapılmış telif ve tercüme makale, metin neşri ve tercüme; sempozyum, seminer, konferans, panel gibi bilimsel etkinlik tanıtım ve değerlendirmeleri deneysel, betimsel ve kuramsal çalışmalar; model önerileri, vb. yazılar yayınlanmaktadır.

Dergiye gönderilen makaleler daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış ve yayımına karar verilmemiş olmalıdır. Daha önce sempozyum bildirisi olarak sunulup yayımlanmış tebliğler ile hakemli olmayan yayın organlarında yayımlanmış yazılar, en az yüzde otuz oranında geliştirilmiş olmak ve yeni yorumlar eklenmek suretiyle hakemli makale seviyesine çıkarılmış olma şartıyla yayımlanabilir. Ancak bunların oranı hakemli makalelerin üçte birini geçemez; ayrıca daha önce yayımlandıkları yerin de belirtilmesi gerekir.

Derginin yazı dili Türkçe ve yaygın Batı dillerinden biri olabilir.

Katre, Ocak-Haziran / Temmuz-Aralık dilimlerinde olmak üzere yılda 2 (İki) sayı yayınlanmaktadır.

Yazıların Değerlendirilmesi

Dergiye yayınlanmak üzere gönderilen yazılar amaç, kapsam, içerik, yöntem, yazım kurallarına uygunluk açılarından yayın kurulunca incelenir. Çalışmalar intihal taramasından geçirilir. Uygun bulunan yazılar bilimsel yetkinlikleri açısından değerlendirilmek üzere alanında uzman iki hakeme gönderilir. Hakem raporlarının olumlu olması durumunda çalışma editör incelemesinden sonra yayınlanır; hakemlerden birinin olumsuz rapor vermesi durumunda yazının yayınlanmasına editör karar verir. Yayınlanma onayı alınan çalışma, yayın sırasına alınır. Kör hakemlik yöntemi uygulanır fakat hakem raporları yazar(lar)a çalışmalarıyla ilgili dönem içerisinde gönderilir.

Yazarlar, editörlerin ve hakemlerin raporlarını dikkate almak zorundadırlar. Yayınlanan yazıların bilimsel ve yasal açıdan sorumluluğu yazarına aittir. Editörler gönderilen yazıyı yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir. Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın iade edilmez.

Yayınlanmış yazıların her türlü hakkı Katre Uluslararası İnsan Araştırmaları Dergisi'ne aittir. Dergide yayınlanmış yazılardan kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.

Dergiye Yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, öncelikle Editör ve Editör Yardımcısı tarafından incelenir. Sonrasında Hakemlere yönlendirilir. Hakemler 15 (On beş) gün içerisinde Hakemliği kabul ettiklerini beyan eder. Hakemlerin gönderilen yazıları değerlendirme süresi 15 gündür. Süre yetmediğinde 7 gün ek süre verilir. İncelenen çalışmaların kesinlikle derginin yayın politikasına uygun olması gerekmektedir. Hakemler ve Editör tarafından yayınlanması kabul gören çalışmalar ise dergide yer alır.

YAZIM KURALLARI

Katre Uluslararası İnsan Araştırmaları Dergisi Yazım Kuralları [ISSN: 2146-8117 / e-ISSN: 2148-6220]

Dergiye gönderilen makaleler daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış ve yayımına karar verilmemiş olmalıdır.

1. Başlıklar: Makalenin ana başlığı ve ara başlıklar ise küçük koyu harflerle yazılmalı ve her sözcüğün baş harfi büyük olmalıdır.

2. Yazar adı ve kurum bilgileri: Sisteme yüklenecek olan çalışma hakemlere gideceğinden dolayı yazar ad ve kurum bilgileri yazılmamalıdır. Yazı yayınlanması için onay aldıktan sonra son şekliyle yüklenmeden önce Ad-Soyad, Kurum Bilgileri, email ve Orcid ID yazılmalıdır.

3. Öz: Makalenin başında, konuyu kısa ve öz biçimde ifade eden ve en az 150, en fazla 200 kelimeden oluşan Türkçe-İngilizce özet bulunmalıdır. Öz içinde, yararlanılan kaynaklara, şekil ve çizelge numaralarına değinilmemelidir.

4. Anahtar Kelimeler: Özün altında, en az 5, en çok 8 sözcükten oluşan anahtar kelimeler mutlaka verilmelidir. Anahtar kelimelerin her sözcüğünün baş harfi büyük yazılmalıdır ve aralarında virgöl kullanılmalıdır.

5. Ana Metin: Dergiye gönderilecek yazılar 16X23.5 cm ebadında olmalı ve üst, alt, sağ ve sol taraflardan 2.5 cm boşluk bırakılmalı. Yazılar Cambria Math karakterle, 1 satır aralıkla, iki yana dayalı, satır sonu tirelemesiz olmalı. Ana ve ara başlıklar ile ana metin 11 punto, Türkçe ve İngilizce özler ve kaynakça 10 punto, dipnotlar ise 9 punto karakter ve 1 satır aralığı kullanılarak yazılmalıdır.

6. Tablolar ve Şekiller: Tabloların numarası ve başlığı bulunmalıdır. Dergiye gönderilen tablo, şekil, resim, grafik ve benzerlerinin derginin sayfa boyutları dışına taşmaması ve daha kolay kullanılmaları için 12x17 cm'lik alanı aşmaması gerekir. Bu nedenle tablo, şekil, resim, grafik vb. unsurlarda daha küçük punto ve tek aralık kullanılabilir.

7. Resimler: Yüksek çözünürlüklü, baskı kalitesinde taranmış halde makaleye ek olarak gönderilmelidir. Resim adlandırmalarında, şekil ve çizelgelerdeki kurallara uyulmalıdır. Şekil, çizelge ve resimler toplam sayfa uzunluğu yazının üçte birini aşmamalıdır. Teknik imkâna sahip yazarlar, şekil, çizelge ve resimleri aynen basılabilecek nitelikte olmak şartı ile metin içindeki yerlerine yerleştirebilirler.

8. Alıntı ve Göndermeler: Doğrudan alıntılar tırnak içinde verilmelidir. 3 satırdan az alıntılar satır arasında; 3 satırdan uzun alıntılar satırın solundan 1 cm içeride, blok hâlinde ve 1 satır aralığıyla 10 punto olarak yazılmalıdır.

9. Dipnot ve kaynakça gösteriminde ISNAD (2. EDİSYON) ve “APA” (7. EDİSYON) sistemi kullanılmalıdır.

Alıntı ve Kaynakların ayrıntılı bilgisi için bakınız.

<https://www.isnadsistemi.org/guide/>

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/yedi/writing-rules>

NOTES FOR CONTRIBUTORS

The peer-reviewed journal “Katre: International Human Studies Journal” published by the Istanbul Foundation for Science and Culture is a journal covering all aspects pertaining to humanity and existence from the perspective of the Risale-i Nur. Articles concerning human life and humanities’ search for truth conducted within the scope of various paradigms are discussed. It is a journal with the aim to study areas of religion, society and the humanities. Articles of genuine quality and of an inter-disciplinary character are predominant – also included are book reviews, features on symposiums, conferences, and panel.

All articles are reviewed by two referees (blind-review) and (if required) by a third reviewer when needed. If approved, then they are published in the journal. After submission, the authors are required to follow the required corrections and recommendations of the editor and the reviewers. After the papers have passed in accordance with the reviewers’ report then a decision will be given as to whether to publish the article.

The responsibility of the articles in terms of scientific criteria, wording, and legal rules is of the contributors.

The journal publishes articles submitted in English or Turkish.

No Copyright Payment will be made to the contributors, but a copy of the journal will be sent to the authors for free. All the issues of the Katre Journal can be accessed www.iikv.org and <https://dergipark.org.tr/katre> web sites freely. Articles should be submitted to DergiPark system after registration and login to the system. The writers are required to get a 16-digit ORCID IDENTITY number before submitting their article to Katre Journal.

GENERAL RULES FOR WRITING

The spelling of the words included in the Turkish articles should conform to the latest standards of the Turkish Language Institute.

The font should be in Cambria Math and in 11 point. The upper, lower, left and right margins should be separated at 2.5 cm and with 1 line spacing written in plain text.

The article title and subtitle initials should be in capital letters. While the article title must be centered in the middle, the sub-heading should be placed on the left. The authors' name and surname should be written directly under the title of the article, while the academic title and the institution name and email address and ORCID ID NUMBER should be written in a footnote attached to the author's name.

Together with the article an abstract not exceeding 200 words as well as from five to eight key words representing the article should be sent. After the abstract and key words

References used in the article should follow either one of the two citation styles of ISNAD (2. EDITION) and APA (7th EDITION).

Authors sending their articles for publication should follow the notes for references at:

<https://www.isnadsistemi.org/guide/>

<https://dergipark.org.tr/en/pub/yedi/writing-rules>